

društva drugih siojev. Po nekod so že dolgo časa namerjavane priprave v izvršitev take organizacije.

Predragi sorojaki! Objavite torej svoja mnenja o tej težnji v našem »Slov. Gosp.«, saj je čislano uredništvo tega lista blagovolilo naznaniti, da bo z veseljem sprejemalo razne izjave v svrhu naše organizacije. Na-dejam se, da nam bodo pri naši organizaciji tudi starejši in izkušeni domoljubi blagovolili odstranjevati razne ovire, katere nas čakajo in uglaševati pot k izvršenju te ustanovitve. Prisrčno se poprosijo, da tudi oni v to svrhu v »Slov. Gospodarju« objavijo svoja mnenja.

Zatorej vas, predragi mladi sorojaki, pozivljem, organizujmo se! V skupnosti bo moč, katere mi še ne poznamo, — pred katero bo trepetal tudi sovražnik našega rodu! Pokažimo, da smo mi strelci, ki gremo naprej, naprej za vero, dom, cesarja! Bog z nami in sreča junaška! Mlinarjev.

Državni zbor.

Napad na dr. Šustersiča.

To vam je bilo veselje v taboru vseh liberalcev, slovanskih in nemških, ko večina državnega zbora ni izrekla graje zavoljo psov, katere je zbleknil pruski poslanec Stein nad dr. Šustersičem! Ta slučaj je pokazal znova, kako dosledno preganjajo nemški prusaki v državnem zbornici vse, kar je krščanskega. Boleti pa mora srce vsacega rodoljuba, ko je pri tej priložnosti zapazil, da so se slovenski liberalci zvezali proti lastnim katoliškim sobratom ne le samo na Kranjskem z nasprotniki slovenskega naroda, temveč da se je ta zveza sklenila tudi v državnem zboru z največimi in očitnimi sovražniki krščanstva, slovenskega naroda in Avstrije. Pred celim svetom blatita slovenska liberalca dr. Tavčar in Plantan v družbi z Wolfom prvobornika za pravice Slovencev: dr. Šustersiča. Čudno, da se njim je pridružil dr. Kramar, katerega so nemški liberalci še pred kratkim psovali, ker je dal kot predsednik državnega zbora iz zbornice pometati Schönererja in Wolfa. Se je li ta Čeh hotel prikupiti svojim dozdajšnjim nasprotnikom? Ali naj ta zveza nekaterih čeških liberalcev z očitnimi nasprotniki krščanstva naznanja in pripravlja porazumljenje Čehov z Nemci za hrbtnom drugih Slovanov? A niso bili vsi Čehi nasprotniki dr. Šustersiča: Mladoček dr. Dyk je zahteval, naj se Steinu izreče graja zaradi 3 psov, katere je vrge dr. Šustersiču v obraz, ker ga je imenoval: dr. Žindra — ničvredneža (šuft) in mu očital, da ima uma-

zane roke. In kaj je zakrivil dr. Šustersič? Daroval je dvatisoč kron v ta namen, da so mogli dobivati udje gospodarske zveze umetni gnoj po tako nizki ceni, po kateri ga oddaja bogata kmetijska družba na Kranjskem. Stvar so pa liberalci zasuknili rekoč: s tem, da je daroval dr. Šustersič gospodarski zvezi toliko denarja, je napravil nepošteno konkurenco liberalni kmetijski družbi ter je to zadnjo hotel oškodovati. Trezni politiki, med njimi poprejšnji državni poslanec in vodja Mladočehov dr. Engel obsojajo počenjanje dr. Kramarja, da se je zvezal z najbolj srditimi sovražniki malega in povsodi tlačenega slovenskega naroda. Večina proti dr. Šustersiču ni bila tako velika. Vsenemški zapisnikar Albrecht je štel poslance za dr. Šustersiča in naštel jih je 103. Ti so namreč zahtevali obsodbo Steina. Toda za Steina jih je bilo 118. Manjkalo jih je torej nad 200 poslancev, ki so se deloma nalasč odtegnili glasovanju, ali jih pa ni bilo v zbornici. Ko se je tudi župan dunajskega mesta dr. Lueger vzdignil za dr. Šustersiča, je dr. Luegerja grdo opsoval znani Wolf. Ti odpadniki od katoliške cerkve in od Avstrije strahujejo vse, ki se njim drznejše ustavljati. Da je liberalcem zdaj greben zrasel visoko, je umevno. Naznanjajo pa, da bojo v prihodnje opsovali še druge poslance katoliške stranke. Vse počenjanje framasonov po Francozkem, na Španjskem, Portugalskem in v Avstriji dokazuje, da so se začetkoma novega stoletja združili v pogubo katoliškega imena. **Toliko bolj je treba, da se združijo tudi vsi tisti, katerim je res mar za obstanek krščanskega življenja.**

Obe postavi, o katerih je poročal v zadnji številki »Slov. Gospodar«, da se je o njih začela obravnavati, sta se sprejeli; to je postava zastran polajšanja pristojbin in zastran ponarejanja surovega masla. Kmalu pridete pred gosposko zbornico.

Izjava zastran nadvojvode Franc Ferdinanda.

Znano je, da soproga bodočega avstrijskega vladarja, Franc Ferdinanda, grofica Chotek, ni ravnopravna članom cesarske hiše, ravno zatega voljo ne, ker ni cesarske rodovine. Preden se je poročil nadvojvoda z grofico Chotek, je moral priseči, da se odpove za svojo ženo in za svoje otroke iz tega zakona pravici nasledništva pri vladarstvu; to je: če Franc Ferdinand umrje, ne more vladati njegova soproga ali njegovi otroci. To nadvojvodovo izjavo je uradno naznanilo ministerstvo poslaniški zbornici. Izvolil se je poseben odsek, ki je to stvar

pretresal in danes se je ta zadeva razpravljala tudi v zbornici. Odsek je nasvetoval, da se to vladno naznanilo o prisegi nadvojvode vzame s spoštovanjem in z zahvalo na znanje. Poročal je o tem poslanec Starzinsky, vseučilišni profesor in član polskega kluba. Govorili so k tej točki grof Palfy v imenu čeških veleposestnikov, ki je izjavil, da ta zadeva se tiče le hišnih postav cesarske rodovine in da se njegova stranka ne bo vdeleževala glasovanja, da pa želi božji blagoslov družini vzvišenega prestolonaslednika. Besedo je dobil potem hrvatski poslanec Bianchini, ki je trdil, da se je ravnalo nepostavno, ker se prisega nadvojvode ni objavila tudi v hrvatskem jeziku; hvalil pa je nadvojvodo radi njegove pogumnosti, da se je javno pokazal kot pokrovitelj katoliške stvari. Slednjič je imel besedo tudi poročevalec Starzinsky sam, ki je pa moral prestati strastne napade od strani nemških prusakov. Ko je namreč poročevalec pred svojim govorom držal vedno obe roki v žepu, so ga izzivali prusaki, naj potegne roki iz hlače. Mož pa tega ni razumel. Podal se je torej eden njegovih rojakov k njemu na govorniški oder ter mu zašepetal: »Potegni roki iz žepa.« Mož je to tudi storil; pa glasen smeh se je razlegel po zbornici. Ko je pa poročevalec branil nadvojvodo proti napadom nasprotnikov zavoljo tega, da je prevzel pokroviteljstvo nad katoliškim šolskim društvom; ko je trdil, da je Avstrija vendarle katoliška država; ko je dokazoval, da tisti, ki spodbujajo katoliško vero, ruje tudi proti obstanku države; tu je nastal grozen krik in vik na levič; a desnica je glasno odobraval njegove besede in burno ploskala njegovemu izvajanju. Seveda, take besede niso po volji liberalcem; toliko bolj pa so ugajale katoliško mislečim poslancem. Govoril je tudi ministerski predsednik ter razlagal obstoječe postave cesarske hiše in stare navade v tej zadevi. Čehi in Hrvati se niso vdeleževali glasovanja. Socijalni demokrati, Schönererjanci in nemški liberalci so obsedeli; večina pa je sprejela odborovo sporočilo. Posebno so se liberalci ustavljali besedam odseka, naj se ta vladna izjava vzame na znanje s hvaležnostjo in spoštovanjem. Večina zbornice je pa pritrdila tudi temu izrazu.

Politični ogled.

Delegacije se začnejo letos dne 20. maja in sicer na Dunaju.

Zjedinenje hrvatskih opozicijskih strank bo se morda le doseglo. Na

ljubezen do domovine. Človek je družabno bitje. On je rojen v družbi, v družbi živi in umrje. Zato je prirojeno človeku, da ljubi ta svoj krog, v katerem je zagledal luč sveta, da ljubi jezik, s katerim ga je učila mati spoznavati svet in Boga. Resnično, če je človeku kak spomin na zibelko njegovo mil in drag, mu mora biti gotovo ljubi materni jezik. Zato pravi Slomšek tako lepo: »Najčistejših čuvstev človeških in najlepših eno je naklonjenost do jezika maternega, čigar mili glasovi so spravili zemljana k zavesti. Spomin na zibel otroških dni, na ljubljeno domačijo nam je milo tolažilo na potu življenja našega in ljubezen do svojega naroda more in mora biti eden najdragocenejših biserov v čednostnem vencu vsakega moža.«

Kdor torej zatre v sebi to najčistejšo in najlepše čuvstvo, kdor zataji svoj materni jezik ter s tem takorekoč pljune v obraz svoji lastni materi, tak človek je surov, neznačajan. Tak človek se tudi pregreši zoper voljo Vsemogočnega, ki nam je dal različne jezike, jih posvetil na binkoštni praznik ter želi, da bi se mu v vseh jezikih pela podobna hvala.

Škofa Slomškega slavi njegov naslednik dr. Mihael Napotnik tako-le: »Po mojih mislih ni dosedaj za ljubo našo domovino storil menda nikdo toliko, kakor njen prvi sin, po-

kojni knez in škof Anton Martin Slomšek.« — Slišite še torej merodajno sodbo vrlega Slomškega o slovenskem jeziku! »Kdor svoj materni slovenski jezik pozabi, malopridno svoj talent zakopje; Bog bo enkrat terjal, in vsi zaničevavci svojega poštenega jezika bodo v vnanjo temo potisnjeni. Oj ljubi, lepi in pošteni materni slovenski jezik! s katerim sem prvič svojo preljubeznivo mamo in dobrega ateja klical; v katerem so me moja mati učili Boga spoznavati; v katerem sem prvokrat svojega Stvarnika častil; tebe hočem kakor najdražji spomin svojih rajnih staršev hvaležno spoštovati in ohraniti, za tvojo čast in lepoto po pameti kolikor premorem, skrbeti; v slovenskem jeziku do svoje poslednje ure Boga najrajši hvaliti; v slovenskem jeziku moje ljube brate in sestre, Slovence, najrajši učiti, in želim, kakor hvaležen sin moje ljube matere, da kakor je moja prva beseda slovenska bila, naj tudi moja poslednja slovenska bo! — Tudi vsak pošteni Slovenec ravno to želi; mislim, da želite ravno to tudi vi!«

Dragi prijatelji mladi, tako želi vsak pošten, značajan slovenski mladenič; mislim, da želite ravno to tudi vi. — Kdor ima glavo in srce na pravem mestu, mora priznati, da je različnost narodov in jezikov dar božji; torej pa mora po božjem in naravnem za-

konu spoštovati svoj materni jezik, mora ljubiti svojo domovino, skrbeti za njeno čast in slavo.

Pa se nekaj. Če drugi narodi ljubijo svoje puste, malo rodovitne kraje, ker je tam njih domovina, zakaj ne bi ljubili mi svoje krasne rajske domovine. Kako že pravi Vodnik?

„Slovenec, tvoja zemlja je zdrava,
Za pridne nje lega najprava, —
Glej, stvarnica vse ti ponudi,
Le jemat od nje ne zamudi.“

Bodimo torej na svoji lepi slovenski zemlji svoji gospodarji! Zato jo pa ljubimo, kakor jo je ljubil Slomšek, ki pripoveduje med drugim tudi to-le: »O srečni dom, kdo bi tebe ne poželjeval, kdo bi tebe ne ljubil? — Ko sem se svoje dni kot mladi dijak po morju peljal, in sem bival kratko časa v goli, kameniti okolici, in se povrnil v svojo drago domačijo, zagledal zelene gaje, rodovito polje in vesele vinske gorice, od veselja sem se razjokal, in poljubil zemljo, na kateri je moja zibelka tekla.«

In te lepe kraje bi naj mi pustili tujcem ter postali njih hlapci? — Slomšek si odgovarja na vprašanje, kaj pa hočejo nemškutarji slovenskemu rodu storiti, tako-le: »Druhal želijo v dušni temi pustiti, svojim izvoljenim pa nemško kulturo ali omiko usiliti, naj bi